

A Napkút Kiadó a Cédrus Művészeti Alapítvány megbízásából évente tízszer jelenteti meg Napút folyóiratát. A XVI. évfolyam 10. számát Napút évkönyv 2015 megnevezéssel a 70. életévét betöltő jeles hetveneseknek szenteli (mint minden évben), most 88 általuk méltónak talált jeles személynek az irodalom, művészetek, környezet terén. Ebben az összeállításban jelent meg Issekutz Sarolta is, aki nagy elismerésnek tekintette, hogy híres művészek, közéleti emberek közé beválasztották, s etnológusként elismerik tevékenységét. Az évkönyv ünnepi bemutatójára december 22-én került sor az Óbudai Társaskörben műsoros est keretében. A házigazda Szondi György, a moderátor Tarján Tamás és Horváth Kornél ütőhangszeres előadóművész közreműködésével remek hangulatú esten vehettek részt a jeles hetvenesek és meghívott barátaik, rokonaik, akik maguk is hozzá adták néhány perces rögtönzött előadásukat, kiragadva életművükből. Utána fogadás és személyes ismerkedések, beszélgetések tették még emlékezetesebbé az estet. Az évkönyvben megjelent életrajzot az alábbiakban közöljük.

M

Issekutz Sarolta

ügyvéd, etnológus (Nova, 1945. augusztus 5.)

Ma az a megtiszteltetés ért, hogy a metróban a jegyemet kérte tőlem a jegyellenőr. Amikor a koromat elárultam, nem hitte el. Én pedig egy jót nevettem és hirtelen elmúlt a fáradságom. Úgy látszik, hogy az elmúlt 20 évben, amely alatt többet éltem meg, mint szokásos, egy kicsit konzerválódtam.

Erdélyből a II. vh. alatt elmenekült magyar-örmény-székely családból származom, amely konzervatív, keresztény, polgári értékrend mentén élte életét és nevelte 2 gyermekét. Már a világra jövetellemmel hoztam magammal Erdély szeretetét, a magyarörmény- és székely sors és kultúra iránti fogékonyságomat, mély magyarságtudatomat. Édesapám kolozsvári bíróként Budapesten a Kúria, majd a Legfelsőbb Bíróság legfiatalabb bírója volt, igen nagy tudású, elismert ember, akit egyik napról a másikra B listáztak majd klerikális beállítottsága miatt kitették állásából. Évek múlva sikerült csak ügyvédként folytatni tevékenységét

az emberek szolgálatára, mindenki által megbecsülten. Mellette már középiskolás koromban megismerkedtem az ügyvédi hivatás alapjaival. A Táncsics Mihály Gimnáziumban nagyszerű erdélyi tanárok készítettek fel az életre, amelyhez az állékonyságot a sokéves úszósportgyakorlással biztosítottam magamnak. Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi karán végeztem 1968-ban, majd az abszolutórium után rögtön a mélyvízbe dobtak, gyakornokként, majd jelöltként – helyettesítve beteg édesapámat – a román-magyar jogsegélyegyezmény alapján képviseltem a romániai magyarokat a magyarországi vagyoni jogi ügyekben, amelyet teljes jogú képviselőként 1974-ben vettem át, egyedülként az országban.

41 évig munkaközösségi, majd magánügyvédként tevékenykedtem igen nagy odaadással. Soha nem adtam fel az igazságba vetett hitemet és azért a végsőkig

kiálltam. Az ügyvédi hivatásomat csak egy még nagyobb kihívás, a hazai örmény nemzetiség képviselője, a több ezer éves örmény kultúra gazdagsága tudta elhalványítani, amikor 1994-ben megszerveztem a hazai örmény nemzetiség önkormányzatait helyi, országos és fővárosi szinten. Azóta 5 ciklus telt el, 20 éve elnökként vezetem a Bp. Főv. II. kerületi Örmény Önkormányzatot és a Fővárosi Örmény

Önkormányzatot, de voltam az országos testület elnökhelyettese is. A gyerekkorom óta tudatosult örmény származásom, amely után fiatalként még Örményországban is kutattam magán-turistaként (!) és a több ezer éves örmény

kultúra nem hagyott nyugodni. 1997-ben megalapítottam az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületet, a Fővárosi Örmény Klubot, elindítottam az Erdélyi Örmény Múzeum könyvsorozatot, az örmény gyökerű közösség felélesztése és összefogása, a magyar-örmény, az örmény kultúra felkutatása, megmentése, bemutatása céljából. XVIII. évfolyamát fejezi be az Erdélyi Örmény Gyökerek kulturális és információs havilapunk, amelynek eleinte írója, szerkesztője és nyomtatója is voltam, nemcsak kiadója, s amely ingyenesen jut el a közösség tagjaihoz itthon és otthon Erdélyben, valamint a közgyűjteményekhez 1250 példányban. Lapunk sok más örmény kulturális információval együtt olvasható a www.magyarormeny.hu honlapunkon is. 28 kiállítást rendeztem és 21 könyvet adtam ki az

örmény kultúra egy-egy szeletét bemutatóval. Legfontosabbnak tartottam, hogy a Trianon és a II. vh., majd az 50-es évek közösségellenes politikája miatt szétszárkított erdélyi örmény közösségek, családok Magyarországon megtelepedett tagjainak közösséget – klubot hoztak létre az elvesztett szülőföld és erdélyi örmény közösségei pótlására. Az 1996 óta folyamatosan működő havi klubdelutánok és

kulturális programjai népszerűsége bizonyítja a döntés helyességét. Ugyanígy a 17 éve szervezett Barangolások őseink földjén sikeres kirándulásai a szülőföldre, erdélyi örmény találkozókkal fűszerezve. Genealógiai kutatások, kulturális

műsorok, örmény kultúra hetek, nemzetközi konferenciák szervezése, filmek bemutatása, könyvek írása/szerkesztése - kiadása, könyvbemutatók szervezése, az örmény katolikus hitélet népszerűsítése és támogatása, Erdélyben további civil szervezetek létrehozása és összefogása, épített kulturális örökségünk megmentése (temetők, templomok, emlékhelyek) sokirányú és sokrétű munkáját végzem a hazai magyarörmény közösség és a határon kívül élő közösségeink érdekében. Emellett természetesen a szervezetek vezetését is ellátom a magyarörmény közösség érdekvédelmével együtt.

Büszke vagyok arra, hogy bárhol hazánkban, vagy a határon túl, ha a magyarörmény kultúráról esik szó, megemlíti nevemet, számon tartanak. A már hamvadó magyarörmény identitást sikerült felszítanom a közösség tagjaiban.

Örömmel tölt el, hogy a *Családmese* sorozatban 2006-ban bemutatott az Issekutz családot, Kiss Ernő altábornagy aradi vértanú nagybátyámtól kezdve, Dr. Issekutz Béla akadémikuson keresztül napjainkig. 2007-ben a Pro

Cultura Minoritatum Hungariae (Magyar Művelődési Intézet) kisebbségi díját kapta meg az általam vezetett Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület, majd 2011-ben a Kisebbségekért Díj Hazai Kisebbségekért Tagozata állami elismerésben részesítettek. 2013-ban felkértek egy portréfilmben való szereplésre is. A legnagyobb eredményemnek azt tartom, hogy 17 év küzdelmem után sikerült az új nemzetiségek jogairól szóló törvényben

Balról Horváth Kornél ütőhangszeres előadóművész és Tarján Tamás irodalomtörténész, író

elismertetni ahazai örménység magyar anyanyelvűségét is, miután a 350 évvel ezelőtt a Kárpát-medencébe betelepült őseinknél a nyelvvesztés törvényszerű volt.

Mindezeket nem tudtam volna elérni, megvalósítani, ha nem állt volna mellettem 43 éve férjem, Balogh Jenő és gyermekeim, unokáim.

A kitűzött célok csak stabil családi háttérrel vállalhatók és valósíthatók meg, különösen ha a házastárs mindenben segíti e különleges hivatás gyakorlását. Szerencsés voltam és vagyok, ráadásul az erdélyi örmény kultu-

rális identitást is át tudtam örökíteni utódaimra, bemutatva annak értékeit. Büszke vagyok arra, hogy elértem a „hetvenes” kintitétést a hetvenes férjem oldalán.

Tájékoztató

A Fővárosi Örmény Önkormányzat 20 éven keresztül elnöke, dr. Issekutz Sarolta lemondott elnöki megbízatásáról és mandátumáról a 2014. december 9. napján tartott közgyűlésen a 2014. október 12-én életbelépett összeférhetetlenség jogszabály miatt. A közgyűlés Esztergály Zsófia Zita képviselőt elnöknek megválasztotta. A megüresedett mandátumot Szücs Enikő volt fővárosi képviselő szerezte meg.

dr. Issekutz Sarolta a II. ker. ÖÖ elnökeként, valamint az Országos Örmény Önkormányzatban, mint az EÖGYKE frakcióvezetője folytatja további munkáját a magyarörmény közösség érdekében..

Fővárosi Örmény Önkormányzat és az Országos Örmény Önkormányzat EÖGYKE Frakció

Gyarmati Béla

Örmény arcképek – Temesvári Liza (5. rész)

Az örmény arcképekkel egykori örmény elődeim közül némelyeknek máig fennmaradt arcképét – a rendszerint olajportrét – mutatom be az Olvasónak. Mindenképp arra biztatok, hogy az elődeiről fennmaradt képeket becsülje meg és kezelje szeretettel, mert ezeknek az érzelmi értéke pótolhatatlan. A sort Temesvári Liza portréjával folytatjuk.

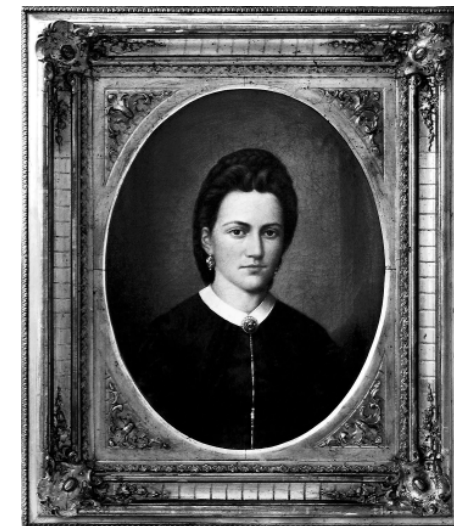
Az ábrázolt személy

Temesvári Erzsébet 1847-ben Brassóban született, az ott élő Temesvári Lukács kereskedő és Zakariás Katalin házasságából, szüleinek harmadik, utolsó gyermekeként. A családban Lizának becézték. Liza 1864 augusztusában a brassói Péter-Pál plébániatemplomban – ugyanott, ahol megkeresztelték – ment feleségül az akkor 38 esztendőes Nuridsán Antal gazdag nagyszzebeni örmény kereskedőhöz. Az ifjú pár Nagyszebenben kezdett önálló életet. A családi fényképalbumban megőrződött egy fénykép, ami az új házasságról készült.

Nuridsán Antal és Temesvári Liza első közös fényképe

Boldog házasságukból három gyermek született: Mária (1866), Antal (1869) és Teréz (1871). Liza azonban a harmadik gyerek születésekor gyermekágyi lázat kapott és rövid szenvedés után meghalt.¹ Az özvegy édesapa 11 esztendőn keresztül egyedül nevelte gyermekeit és egy pillanatra sem tudott megfedkezni élete virágjában elvesztett feleségéről. A házasságuk kezdetén készített fotográfia alapján a gyászoló férj festményt készíttetett a szeretett hitves emlékére.²

Temesvári Liza arcképe

A nagyjából az életnagyságúnak felében megfestett mellportré mintegy 45 cm x 55 cm-es keretben ovális ablakban mutatja Liza asszonyt, alig 25 évesen. Afényképpel való azonosság egészen kiváló. Bár a festményen a ruha anyagának